

Suçluların İadesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi'ne Ek Dördüncü Protokol

Viyana, 20.09.2012

Bu Protokolü imzalamış bulunan Avrupa Konseyi'ne Üye Devletler,

Avrupa Konseyinin amacının üyeleri arasında daha fazla bütünleşmeyi sağlamak olduğunu göz önüne alarak;

Suçlu cezalandırmaya yönelik bireysel ve müşterek yeteneklerini güçlendirme arzusuyla;

13 Aralık 1957 tarihinde Paris'te imzaya açılmış bulunan Suçluların İadesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi'nin (ETS No. 24) (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır) hükümleri ile sırasıyla 15 Ekim 1975, 17 Mart 1978 ve 10 Kasım 2010 tarihlerinde Strazburg'da imzalanmış olan üç Ek Protokolüne (ETS No. 86 ve 98, CETS No. 209) ilişkin olarak;

Sözleşme'nin ve buna Ek Protokollerin yürürlüğe girmesiyle birlikte cezai konularda uluslararası işbirliğinde meydana gelen değişimi göz önünde bulundurmak suretiyle

Sözleşme'nin bazı hükümlerinin yenilenmesi ve bazı açılardan tamamlanmasının arzu edildiğini düşünerek;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Madde 1 – Zaman aşımı

Sözleşme'nin 10. maddesi aşağıdaki hükümlerle değiştirilir:

"Zaman aşımı

1. Talep edilen kişinin kovuşturması veya cezalandırılmasının talep eden Devletin kanunları uyarınca zaman aşımına uğramış olması halinde iade gerçekleştirilmez.
2. Talep edilen kişinin kovuşturması veya cezalandırılmasının talep edilen Devletin kanunları uyarınca zaman aşımına uğramış olması halinde iade reddedilmez.
3. Herhangi bir Devlet imza veya kabul, onay, tasdik ve katılım belgesini tevdi ederken aşağıdaki durumlarda 2. Fıkra'yı uygulamama hakkını saklı tuttuğunu beyan eder:
 - a. iade talebinin Devletin kendi ceza hukukuna göre yargı yetkisi bulunduğu suçlara ilişkin olması durumunda; ve/veya
 - b. yasalarına göre talep edilen kişinin davası veya cezalandırılması yapılırken zaman aşımına uğraması halinde iç hukukun açık bir şekilde suçluların iadesini yasaklaması durumunda.
4. Aranılan kişinin davasının veya cezalandırılmasının yasalara göre zaman aşımına uğrayıp uğramadığına karar verirken, bu maddenin 3. Fıkrası uyarınca herhangi bir çekince

2009/121 sayılı gereğince, bazı eylemlerin talep edilen Taraf'ta zaman sınırlamasını sekteye uğraticı veya askıya alıcı etkiye sahip olması nedeniyle talep eden Taraf'ta benzer eylem veya olayların meydana gelip gelmediğini göz önünde bulundurmalıdır.”

Madde 2 – Talep ve yardımcı belgeler

- 1 Sözleşme'nin 12. maddesi aşağıdaki hükümlerle değiştirilecektir:

“Talep ve yardımcı belgeler

1 Talep yazılı olur ve talep eden Tarafın Adalet Bakanlığı veya diğer yetkili makamı tarafından talep edilen Tarafın Adalet Bakanlığı veya diğer yetkili makamına iletilir. Adalet Bakanlığında başka bir yetkili makam belirlemek isteyen bir Devlet imza sırasında veya kabul, onay, tasdik veya katılım belgesinin yanına sıra yetkili makamında meydana gelen değişikliklere ilişkin belgeyi tevdi ederken yetkili makamını Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bildirir.

2 Talep aşağıda belirtilenlerde desteklenir:

- a. hemen uygulanabilir hükmün ve cezanın veya yakalama emrinin veya tutuklama emrinin veya aynı etkiye sahip ve talep eden Tarafın yasalarında belirtilen usule uygun olarak çıkarılan diğer emirlerin bir kopyası;
- b. haklarında iade talep edilen suçların belirtilmesi. Bu suçların işlendiği yer ve zaman, yasal tanımları ve zaman aşımına ilişkin hükümler de dâhil olmak üzere, ilgili yasal hükümlere yönelik atıf mümkün olduğunca doğru bir şekilde belirlenir; ve
- c. ilgili kanunların bir kopyası veya bunun mümkün olmadığı durumlarda ilgili kanunun bir beyanı ve talep edilen kişinin kimliğini, uyruğunu ve yerini belirlemeye yardım edecek diğer bilgilerle birlikte söz konusu kişinin mümkün olduğunca doğru bir betimlemesi.”

- 2 Sözleşme'ye İkinci Ek Protokolün 5. maddesi bu Protokolün Tarafları arasında geçerli değildir.

Madde 3 – Hususilik Kuralı

Sözleşme'nin 14. maddesi aşağıdaki hükümlerle değiştirilir:

“Hususilik Kuralı

1 İade edilen bir kişi bir cezanın veya yakalama emrinin yerine getirilmesi amacıyla tutuklanmaz, yargılanmaz, dava edilmez, cezalandırılmaz ve gözaltına alınmaz. Bununla birlikte söz konusu kişinin aşağıda belirtilen durumlar haricinde iadesine sebep olan suç dışında yakalanmasından önce işlediği herhangi bir suçtan ötürü kişisel özgürlüğü kısıtlanmaz:

- a. İade Eden Tarafın buna rıza göstermesi halinde. Rıza alınabilmesi için bir talepte bulunulacak ve buna 12 üncü maddede belirtilen belgeler ile iade edilen şahsın söz konusu suça ilişkin beyanının hukuken geçerli bir tutanağı eklenecektir. Rıza talebine sebep olan suçun da bu Sözleşme'nin hükümlerine göre iadeye tabi olması halinde rıza gösterilir. Karar mümkün olan en kısa sürede alınmalı ve bu süre rızaya

yönelik talebin alınmasından sonra 90 günü geçmemelidir. Talep edilen Taraf için bu fıkroda belirtilen süreye uymanın mümkün olmaması halinde, söz konusu Taraf talep eden Tarafı gecikmenin nedenlerinden ve kararın alınması için gerekli olan tahmini zamandan haberdar eder;

b. iade edilen şahsın, nihaî olarak serbestisine kavuşmasını takip eden 30 gün zarfında iade edildiği Tarafın topraklarını, elinde imkân olduğu halde terk etmemesi veya terk ettikten sonra buraya geri dönmesi halinde.

2 Ancak, talep eden Taraf;

a. söz konusu kişinin kişisel özgürlüğünü kısıtlayan tedbirler haricinde dava öncesi soruşturmalar yürütebilir;

b. zamanaşımının yasal etkilerini engellemek amacıyla gıyaben dava açılması da dahil olmak üzere yasal mevzuatı çerçevesinde gerekli tüm tedbirleri alabilir;

c. kişiyi topraklarından çıkarmak için gerekli bütün tedbirleri alabilir.

3 Herhangi bir Devlet, imza veya kabul, onay, tasdik veya katılım belgesini tevdi ederken veya daha sonraki bir zamanda aşağıdaki durumlarda, 1. fıkradan istisnada bulunmak suretiyle, aynı beyanda bulunan talep eden bir Taraf rıza talebinin 1. fıkranın a. bendine göre sunulması halinde iade edilen kişinin kişisel özgürlüğünün sınırlandırıldığını beyan edebilir:

a. talep eden Taraf ya 1. fıkranın a. bendine göre rıza talebi ile aynı zamanda ya da daha sonra söz konusu sınırlamaya başvurmaya niyetlendiği tarihte bildirimde bulunur; ve

b. talep edilen Tarafın yetkili makamı bu bildiriye aldığını açıkça beyan eder.

Talep edilen Taraf herhangi bir zamanda bu sınırlamaya yönelik itirazını dile getirebilir ve bu da talep eden Tarafın uygun olması durumunda iade edilen kişinin salıverilmesi de dâhil sınırlamanın bir an önce sona erdirilmesine yönelik zorunluluğunu gerektirir.

4 İtham edilen suçun tarifi takibat esnasında değişmişse, ancak yeniden tavsif edilen suçun iadeyi gerektirdiği bu suçun unsurlarının temelinde gösterilebiliyorsa iade edilen şahıs hakkında takibat veya cezalandırma yapılabilir.”

Madde 4 - Üçüncü Bir Devlete Tekrar İade

Sözleşme'nin 15. maddesinin metni bu maddenin 1. fıkrası olur ve aşağıdaki 2. fıkra ile desteklenir:

“2 Talep edilen Taraf 1. Fıkroda belirtilen rızaya ilişkin kararını mümkün olan en kısa sürede ve rızaya ilişkin talebin ve uygun olması halinde 12. Maddenin 2. Fıkrasında belirtilen belgelerin alınmasından sonra 90 günü geçmeyecek şekilde alır. Talep edilen Taraf için bu fıkroda belirtilen süreye uymanın mümkün olmaması halinde, söz konusu Taraf talep eden Tarafı gecikmenin nedenlerinden ve kararın alınması için gerekli olan tahmini zamandan haberdar eder.”

Madde 5 – Transit Geçiş

Sözleşme'nin 21. maddesi aşağıdaki hükümlerle değiştirilir:

“Transit Geçiş 20.09.2012

- 1 Akit Taraflardan birinin topraklarından transit geçiş yapılmasına söz konusu suçun transit geçiş sağlaması talep edilen Tarafça Sözleşme'nin 3. ve 4. maddeleri uyarınca siyasi veya yalnızca askeri bir nitelikte olduğunun düşünülmediği durumlarda transit geçiş talebinin tevdi edilmesi ile izin verilir.
- 2 Transit geçişe ilişkin talep aşağıdaki bilgileri içerir:
 - a. uygun olması halinde uyuğu veya uyrukları da dahil olmak üzere ülkesine iade edilecek kişinin kimliği;
 - b. transit geçişi talep eden makam;
 - c. tutuklama emri ve benzer bir yasal etkiye sahip başka bir emrin veya infazı mümkün hükmün varlığının yanı sıra kişinin iade edileceğinin onaylanması;
 - d. nihai hükümdeki en ağır ceza veya maruz bırakılan ceza da dahil olmak üzere suçun doğası ve yasal tanımı;
 - e. yer, zaman ve aranan kişinin olaya ne derece müdahil olduğu da dahil olmak üzere suçun işlendiği koşulların tasviri.
- 3 Planlanmayan inişin olması durumunda, talep eden Devlet 12. maddenin 2. fıkrasının a. bendinde belirtilen belgelerden birinin mevcut olduğunu derhal bildirir. Bu bildirim 16. maddede belirtilen geçici tutuklamaya ilişkin talebin yerine geçer ve talep eden Devlet söz konusu inişin meydana geldiği toprakların sahibi olan Tarafa bir transit geçiş talebi sunar.
- 4 6. madde uyarınca, transit geçiş izni vermesi talep edilen bir ülkenin vatandaşının transit geçişi reddedilebilir.
- 5 Herhangi bir Devlet, imza veya kabul, onay, tasdik veya katılım belgesini tevdi ederken, suçluların iadesini gerçekleştirdiği durumların sadece bazılarında veya hepsinde söz konusu kişinin transit geçişine izin verme hakkını saklı tuttuğunu beyan eder.
- 6 Ülkesine iade edilen kişin transit geçişi kişinin hayatının veya özgürlüğünün ırkı, dini, uyuğu veya siyasi görüşü nedeniyle tehlikeye girebileceğinin düşünöldüğü durumlarda hiçbir ülkeden yapılmaz.”

Madde 6 – İletişim kanalları ve yolları

Sözleşme aşağıdaki hükümlerle desteklenir:

“İletişim kanalları ve yolları

- 1 Sözleşme'nin amaçları uyarınca, iletişim Tarafların gerçekliğini tasdik etmelerine olanak sağlayacak şartlarda yazılı olarak elektronik veya diğer yollarla iletilebilir. Hangi durumda olursa olsun, ilgili Taraf talep üzerine ve ne zaman olursa olsun ve belgelerin asılları ile resmi tasdikli kopyalarını tevdi eder.
- 2 Uluslararası Kriminal Polis Örgütünün (Interpol) veya diplomatik kanalların kullanımı hariç bırakılmaz.
- 3 Herhangi bir Devlet, imza veya kabul, onay, tasdik veya katılım belgesini tevdi ederken, Sözleşme'nin 12. ve 14. maddelerinin 1. fıkrasının a bendi uyarınca talebin ve tamamlayıcı belgelerin aslını ve resmi tasdikli kopyasını gerektirme hakkını saklı tuttuğunu beyan eder.”

Madde 7 – Sözleşme ve diğer uluslararası belgelerle ilişki

- 1 Bu Protokolde kullanılan kelime ve ifadeler Sözleşme'nin anlamı kapsamında yorumlanır. Bu Protokole Taraf olanlar söz konusu olduğunda, Sözleşme'nin hükümleri bu Protokolün hükümleri ile uyumlu olacağı ölçüde gerekli değişikliklerin yapılması şartıyla

geçerli olur. 20.09.2012

2 Bu Protokolün hükümleri Sözleşme ile ikili ve çok taraflı anlaşmalar arasındaki ilişkileri kapsayan Sözleşme'nin 28. maddesinin 2 ve 3. fıkralarının uygulanmasına halel getirmez.

Madde 8 – Uyuşmazlıkların dostane bir şekilde çözümü

Sözleşme aşağıdaki hükümlerle desteklenir:

“Uyuşmazlıkların dostane bir şekilde çözümü

Avrupa Konseyi Suç Sorunları Komitesi Sözleşme'nin ve Ek Protokollerinin uygulanmasına ilişkin olarak bilgilendirilir ve bunların yorumlanması ve uygulanmasından doğabilecek herhangi bir uyuşmazlığın dostane bir şekilde çözümünün sağlanması için gerekli olan her şey yapılır.”

Madde 9 – İmza ve yürürlüğe girme

1. Bu Protokol Sözleşme'ye taraf olan veya Sözleşme'yi imzalayan Avrupa Konseyi Üye Devletlerinin imzasına açıktır. Protokol onay, kabul veya tasdike tabidir. Bir imzacı Sözleşme'yi daha önceden veya eş zamanlı olarak onaylamış, kabul etmiş veya tasvip etmiş ise Protokolü onaylamaz, kabul etmez veya tasvip etmez. Onay, kabul veya tasvip belgeleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilir.

2. Protokol, üçüncü onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi edilmesinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

3. Kabul, tasdik veya onay belgesini tevdi eden herhangi bir imzacı Devlet bakımından, bu Protokol belgelerin teslim edilme tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 10 – Taraf olma

1 Sözleşme'ye taraf olan herhangi bir üye olmayan Devlet yürürlüğe girdikten sonra bu Protokole taraf olabilir.

2 Taraf olma Avrupa Konseyi Genel Sekreterine taraf olma belgesini tevdi ettikten sonra yürürlüğe girer.

3 Katılan her Devlet için Protokol, katılma belgesinin tevdi edildiği tarihten sonraki üç aylık dönemin bitimini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 11 – Geçici kapsam

Bu Protokol, bahsi geçen Taraflar arasında Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra alınan talepler için geçerlidir.

Madde 12 – Ülkesel uygulama

1 Herhangi bir Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya taraf olma belgelerini tevdi ederken, Protokolün uygulanacağı ülkeyi veya ülkeleri belirtebilir.

2 Her devlet, daha sonraki herhangi bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir beyanla, bu Protokol'ün uygulama alanını, beyanda belirtilecek başka herhangi

2009/1203 sayılı Sözleşme, bir ülkeyi kapsayacak şekilde genişletebilir. Protokol, söz konusu ülke bakımından, söz konusu beyanın Genel Sekreter tarafından alınma tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

3 Önceki iki paragrafın altında yapılan her bildirim, böyle bir bildirimde belirtilen her ülke açısından Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapılacak bir bildirimle geri çekilebilir. Söz konusu geri çekme, söz konusu bildirim Genel Sekreter tarafından alınma tarihinden itibaren altı aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü geçerlilik kazanır.

Madde 13 – Beyannameler ve çekinceler

1 Bu Protokol ile değiştirilmeyen Sözleşme'nin ve Ek Protokollerinin hükümlerine bir Devlet tarafından konulan çekinceler söz konusu Devletin imza veya onay, kabul, uygun bulma veya taraf olma belgelerini tevdi ederken aksini beyan etmezse bu Protokole de uygulanabilir. Aynı durum Sözleşme ve Sözleşme'ye Ek Protokoller uyarınca veya gereğince yapılan herhangi bir beyannameye uygulanır.

2 Sözleşme'nin bu Protokol ile değiştirilen herhangi bir hükmüne yönelik olarak bir Devlet tarafından konulan çekince ve yapılan beyannameler bu Protokolün Tarafları arasında uygulanmaz.

3 Sözleşme'nin bu Protokol ile değiştirilen 10. maddesinin 3. fıkrası ve 21. maddesinin 5. Fıkrasında ve bu Protokolün 6.m 3. fıkrasında belirtilen çekinceler hariç olmak üzere bu Protokolün hükümleri uyarınca herhangi bir çekince konulamaz. Konulan herhangi bir çekinceye mütakabiliyet uygulanabilir.

4 Herhangi bir Devlet bu Protokol uyarınca koyduğu çekinceyi veya yaptığı beyannameyi alındığı gün yürürlüğe girecek olan ve Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine gönderilecek bir bildirim vasıtasıyla tamamen veya kısmen çekilebilir.

Madde 14 – Feshi İhbar

1 Her bir Taraf, kendisini ilgilendirdiği dereceye kadar, Protokolün feshini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirim göndererek ihbar edebilir.

2 Söz konusu fesih, söz konusu bildirim Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alınma tarihinden itibaren altı aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü geçerlilik kazanır.

3 Sözleşme'nin feshedilmesi otomatik olarak bu Protokolün feshedilmesini gerektirir.

Madde 15 – Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Konsey üyesi Devletlere ve bu Protokole katılan her Devlete aşağıdakileri bildirir:

- a. Her imzalama işlemi;
- b. sunulan her onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesini;
- c. bu Protokol'ün, yukarıdaki 9. ve 10. maddeler uyarınca yürürlüğe girdiği her tarihi;
- d. bu Protokol tarafından değiştirilen Sözleşme'nin 10. maddesinin 3 ve 5. fıkrası ile 21. maddesinin 5. fıkrası ile bu Protokolün 6. maddesinin 3. fıkrası uyarınca konulan herhangi bir çekince ve bu çekincenin geri çekilmesi;
- e. bu Protokol tarafından değiştirilen Sözleşme'nin 12. maddenin 1. fıkrası, 14. maddenin 3. fıkrası ile bu Protokolün 12. maddesi uyarınca yapılan herhangi bir beyanname ve bu beyannamenin geri çekilmesi;
- f. 14. maddenin hükümleri uyarınca alınan bildirimler ve ihbarın yürürlüğe

CETS 209 - Suçluların İadesi (Dördüncü Ek Protokol),
girdiği tarih 09.2012

g. bu Protokol'e ilişkin başka her türlü işlem, bildirim veya beyanı.

Yukarıdaki hususları tasdiklen, usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıda imzaları bulunanlar, bu Protokol'ü imzalamışlardır.

20 Eylül 2012 tarihinde Viyana'da, İngilizce ve Fransızca olarak imzalanmış olup her iki metin eşit derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde, Avrupa Konseyinin arşivinde saklanmak üzere tevdi edilmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyi üyesi olan her bir Devlete ve Sözleşme'yi katılan ancak Avrupa Konseyi üyesi olmayan Devletlere tasdik edilmiş kopyaları iletir.